

Vragenuur

Vragenuur

Vragen Bikker

Vragen van het lid Bikker aan de minister van Asiel en Migratie over **het bericht "Minister Faber weigert te tekenen voor onderscheiding van vijf vluchtelingenwerkers"**.

De voorzitter:

Aan de orde is het mondelinge vragenuur. Een hartelijk woord van welkom aan de minister van Asiel en Migratie. Fijn u weer te zien hier. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Bikker van de fractie van de ChristenUnie, met een mondelinge vraag aan de minister. Het woord is aan haar.

Mevrouw **Bikker** (ChristenUnie):

Voorzitter. Schokkend en schaamteloos. Deze minister saboteert een van de belangrijkste en mooiste tradities die we kennen in ons land. Een traditie van waardering. Een traditie om mensen in het oranje zonnetje te zetten die het opnemen voor onze samenleving en het goede zoeken. Miljoenen vrijwilligers zetten zich dag in, dag uit in voor vluchtelingen, voor de voetbalvereniging, voor de kerk. En wat is dat goud waard. Deze vrijwilligers worden door familie, door bekenden, door mensen die dankbaar zijn, voorgedragen voor een lintje. Een prachtige traditie van wel 200 jaar oud. Al die vrijwilligers verdienen onze waardering, want ze zijn het goud in onze samenleving.

En dan deze minister. Die banjert daar dwars doorheen. Dat is niet alleen een flagrante schoffering van al die mensen die de samenleving dragen. Nee, het is een frontale aanval op de fundamentele waardering van al die vrijwilligers. Want zonder vrijwilligers valt onze samenleving uit elkaar. Los van hoe je politieke kleur is: het toekennen van lintjes is niet politiek. Lintjes gaan niet over je opvatting. Lintjes gaan over je bijdrage aan de samenleving, ook die van deze vijf vrijwilligers. Ook zij zijn door hun omgeving voorgedragen. Ook zij hebben zich jarenlang ingezet voor hun omgeving, voor de opvang van vluchtelingen.

Gelukkig, zou ik zeggen, hebben we een minister-president die dat beseft. Daarmee zullen de betrokken vrijwilligers de waardering krijgen die hun toekomt. Alleen is er nog één persoon in deze zaal die zich daar bij moet scharen. Daarom de eenvoudige vraag: biedt de minister van Asiel en Migratie vandaag haar excuses aan?

De voorzitter:

Het woord is aan de minister.

Minister **Faber**:

Dank u wel, voorzitter. De aanhoudende asielstroom moet worden gekeerd. Daar is veel wetgeving voor nodig en daar zijn veel maatregelen voor nodig. Uw Kamer weet dat. Het loopt Nederland nu over de schoenen. Ik wil er alles aan doen om het tij te keren en om de komst van nieuwe asielzoekers en vreemdelingen zo veel mogelijk te minimaliseren. Dat signaal heb ik willen geven toen ik besloot de toekenning van lintjes niet te ondertekenen. Ik sta daar nog steeds achter. Ministers zijn geen stempelmachines. Als ik iets niet wil tekenen, dan teken ik niet. Inmiddels heeft de minister-president aangegeven de lintjestoekenning samen met de minister van Binnenlandse Zaken alsnog toe te kennen. Ik zal me daar niet tegen verzetten. Het kabinet ...

De **voorzitter**:

Ik zou meneer Jetten willen vragen om even rustig naar de minister te luisteren, en de heer Klaver ook.

Minister **Faber**:

Kan-ie weer, voorzitter? Ja? Heel goed.

Het kabinet spreekt met één mond. De kwestie is wat mij betreft dan ook afgedaan.

Mevrouw **Bikker** (ChristenUnie):

Voorzitter. Ik hoor geen spoor van reflectie bij deze minister. Ze legt zich er misschien bij neer dat anderen iets tekenen, maar ze volhardt zelf alleen maar. Ze begint weer met die gebruikelijke riedel die ze zo graag mag doen, maar ze heeft het niet over al die vrijwilligers die pal staan voor ons land, die ook vluchtelingen hebben opgeleid die nu een voorbeeldrol hebben in onze samenleving en die daaraan hebben bijgedragen, aan wie ze de taalcursussen hebben gegeven. Ze richt zich met het schofferen en het politiek maken van de lintjes telkens opnieuw tegen de duizenden vrijwilligers die zich dagelijks inzetten voor vluchtelingen in Nederland.

Voorzitter. Het kan niet waar zijn dat over zo'n feestelijk moment, waarop iemand waardering krijgt namens ons allemaal, de schaduw hangt dat dit kabinet verdeeld is en dat minister Faber zegt: nee, ik teken dat niet; dat anderen dat doen moeten zij weten, maar hierdoor verklaar ik dat ik een soort status aparte heb in dit kabinet. Dat kan niet waar zijn.

Voorzitter. Ik zou het de minister toch nog één keer willen vragen. Ik ben van een partij die iemand heus wel een tweede kans wil bieden. Laat die lintjesregen nou heel. Zorg dat het iets blijft van de samenleving. Maak dat niet politiek kapot. De PVV is zo langzamerhand de partij tegen de vrijwilligers in plaats van voor de vrijwilligers, als de minister hiermee doorgaat. Ik vraag het haar dus nog één keer: hoe zorgt de minister ervoor dat we geen smet krijgen op het jaarlijkse prachtige lintjesfeestje onder een oranje zonnetje? Kom op, maak jezelf iets kleiner. Het is niet "l'état, c'est moi", van de Zonnekoning die zei dat hij de staat was. Nee, we hebben één kabinet, dat spreekt met één mond. Kies voor de vrijwilligers. Kies voor de waardering. Maak excuses. Dat zou het zoveel makkelijker maken.

Minister **Faber**:

Ik heb al eerder aangegeven dat het zo gewoon niet meer kan. Het water loopt Nederland over de schoenen. Het tij moet gewoon gekeerd worden. Ik kan dat honderd keer zeggen, maar het moet hier gewoon anders. Ik wil ook de komst van zo veel mogelijk nieuwe asielzoekers en vreemdelingen naar dit land minimaliseren. Dat is gewoon mijn boodschap. Dat signaal heb ik ook willen geven toen ik besloot niet de lintjestoekenning te ondertekenen, en daar sta ik gewoon nog steeds achter. Ik ben geen stempelmachine. Als ik iets niet wil tekenen, ga ik dat gewoon niet tekenen, ja.

Mevrouw **Bikker** (ChristenUnie):

De minister kiest hiermee voor een ramkoers tegen de samenleving, tegen de vrijwilligers die dat lintje gewoon verdienen en ook zullen krijgen. Erger nog, ze zet de eenheid van kabinetsbeleid onder druk, terwijl het hier gaat om een waardevolle traditie. De minister kan elke dag aan de slag met oplossingen, met stevige, degelijke, deugdelijke wetgeving die ons land vooruithelpt, maar ze kiest voor ophef en pakt nu wel echt even de hele verkeerde groep aan. Die vrijwilligers zijn van ons allemaal. Die gaan we sowieso in het oranjezonnetje zetten, maar deze minister heeft toch echt met haar kabinet tot eenheid van kabinetsbeleid te komen. Ik vraag hierbij ook van de minister om samen met de minister-president toe te lichten — dat kan via een brief — hoe zij denken dat zij met één mond spreken.

Minister **Faber**:

Ik heb net gezegd wat ik heb gezegd. Ik heb ook gezegd dat de minister-president inmiddels heeft aangegeven de lintjes samen met de minister van Binnenlandse Zaken alsnog toe te kennen. Ik zal me daar niet tegen verzetten, want het kabinet spreekt immers met één mond. Wat mij betreft is de kwestie hiermee gewoon afgedaan.

De heer **Bontenbal** (CDA):

Dit gaat over democratisch ethos, over hoe mensen zich gedragen. De premier heeft in het debat over de regeringsverklaring gezegd dat hij normerend zou optreden. Voor mijn fractie gaat dit echt, echt over de grens. Ik heb twee simpele vragen aan u. Eigenlijk is het één vraag: wilt u hier gewoon sorry voor zeggen? In de tweede plaats: wilt u beloven dat u dit niet nog een keer doet? Als u niet bereid bent beide vragen met "ja" te beantwoorden, zullen wij de vertrouwensvraag op tafel gaan leggen.

Minister **Faber**:

Ik heb gezegd: Nederland wil anders. Nederland is naar de stembus gegaan. Het moet gewoon anders. De instroom moet gewoon drastisch naar beneden. Daarom heb ik ook besloten om de toekenning van de lintjes niet te ondertekenen, want ik heb een signaal willen afgeven. Ik ben geen stempelmachine. Wat ik niet wil tekenen, ga ik gewoon niet tekenen. Ik heb ook gezegd dat de minister-president heeft aangegeven de lintjestoekenning samen met de minister van BZK wel te tekenen. Ik zal me daar ook niet tegen verzetten. Dus wat mij betreft is het nu gewoon klaar.

De heer **Diederik van Dijk** (SGP):

Deze minister zal het er vast mee eens zijn dat we mensen niet mogen cancelen bijvoorbeeld vanwege hun politieke achtergrond, bijvoorbeeld omdat ze actief zijn voor de PVV, om maar iets te noemen. Betreedt de minister nu niet juist dat glibberige pad met haar weigering om deze mensen, die dus blijkbaar activiteiten doen die haar niet aanspreken, wel te cancelen en een lintje te weigeren?

Minister **Faber**:

Ik heb het al eerder aangegeven en ik blijf dat gewoon herhalen: het moet hier in Nederland gewoon anders en het tij moet gewoon gekeerd worden. Ik kan het nog een paar keer zeggen. Als uw Kamer dat van mij vraagt, zal ik dat ook nog een paar keer herhalen. Dan zal ik dat gewoon nog een paar keer herhalen. Ik heb hiermee een signaal gegeven betreffende die lintjes. Ja, weet u, ik sta nog steeds achter dat besluit. Ik ben geen stempelmachine en als ik iets niet wil tekenen, dan ga ik het gewoon niet tekenen. De minister-president gaat dat wel doen met de minister van BZK. Ik zal me daar niet tegen verzetten.

De heer **Diederik van Dijk** (SGP):

De laatste keer. "De asieliinstroom moet naar beneden"; daar gaat dit allemaal niet over. Daar hebben we allerlei gedachten over in deze Kamer, maar u politiseert het toekennen van lintjes omdat deze personen u niet aanstaan. Maar in een volgend geval is er een andere categorie mensen, misschien wel mensen bij wie deze minister zich erg thuis voelt. Ziet de minister niet in op wat voor glibberig pad zij stapt?

Minister **Faber**:

Ik ben de minister van Asiel en Migratie. Het gaat mij aan het hart wat er nu gebeurt met Nederland. Dat wil ik niet. Het tij moet keren. Het moet gewoon anders. Die instroom moet naar beneden. Daarom heb ik ook al twee wetsvoorstellen bij uw Kamer ingediend. Er komen er gewoon nog meer. Ik blijf staan op dat punt.

De heer **Klaver** (GroenLinks-PvdA):

De minister is niet de dienaar van Geert Wilders, maar een dienaar van de Kroon. Deze opstelling is beschamend. We hebben het over vrijwilligers die een lintje krijgen, en de

minister weigert te tekenen. Ze denkt hier weg te draaien met een verhaal waar niks van klopt. Met deze opstelling is de eenheid van kabinetsbeleid failliet. Deze minister kan dat wel proberen te verkopen hier, maar dat zou de minister-president niet mogen accepteren. Ik stel nogmaals de vraag die mijn collega's ook al hebben gesteld: kan zij in plaats van opnieuw oplezen wat er op dat blaadje staat, hier gewoon zeggen: ik schaar mij achter de keuzes die dit kabinet maakt en daarmee zijn het ook mijn keuzes; als de minister-president een besluit tekent, is dat ook mijn besluit?

Minister **Faber**:

Ik heb net gezegd dat ik mij niet tegen het besluit van de minister-president zal verzetten. Het spreekt dus voor zich dat dat ook namens mij is.

De heer **Klaver** (GroenLinks-PvdA):

Het is echt beschamend. U loopt hier de hele tijd te fulmineren over wat er allemaal mis zou zijn en u heeft het over uw beleidsterrein en zegt dat u bezig bent met migratie, terwijl het daar helemaal niet over gaat. Het gaat hier over vrijwilligers. U probeert hier nu een politieke escape te vinden. Dat kan niet. Als dit namelijk ook uw besluit is, zou u dit wel gewoon tekenen. Dat doet u niet. Daarom zeg ik tegen u, voorzitter, dat ik ook geen vervolgvraag meer heb; maak maar alvast ruimte vrij in de plenaire agenda, want wij willen vanavond nog een debat met deze minister, waar ook de minister-president bij is. Dit kan niet. Dit is het failliet van de eenheid van kabinetsbeleid. Dit mogen we als Kamer niet accepteren. Tot slot wil ik dat mensen heel goed snappen dat dit niet gaat over de vraag wat je van migratie vindt. Daar hebben we terechte debatten over in dit parlement. Dit gaat over fatsoen. Dit gaat erover dat we normaal blijven doen met elkaar in dit parlement en dat vrijwilligers gewoon een lintje krijgen, zoals dat al decennia gebruikelijk is hier in Nederland.

Mevrouw **Koekkoek** (Volt):

We zijn het inmiddels gewend dat deze minister de Kamer schoffeert. Dat gebeurt hier te vaak. Maar nu schoffeert deze minister ook de samenleving. Een ruime meerderheid van de mensen vindt dat mensen die vluchtelingen helpen, dat goed doen. Een ruime meerderheid van de mensen vindt dat we mensen deugdelijk op moeten vangen. Vandaag nog stond er een paginagrote advertentie van grote maatschappelijke organisaties in de krant. Die doen nu wel wat dit kabinet bij monde van deze minister nalaat, namelijk de vrijwilligers, die zich met hart en ziel inzetten, danken. Ziet de minister dat zij totaal geïsoleerd en alleen staat in haar standpunt? Ziet de PVV dat ze totaal op ramkoers ligt met de maatschappij, vraag ik aan deze minister.

Minister **Faber**:

Weet u wat ik zie? Ik zie dat de aanhoudende asielstroom moet worden gekeerd. Daar is wetgeving voor nodig. Daar zijn maatregelen voor nodig. U weet dat ook. Uw Kamer weet dat ook. Nederland kan het gewoon niet meer aan. Het water loopt over de schoenen. Het tij moet gewoon gekeerd worden. Ik wil zo min mogelijk nieuwe asielzoekers en vreemdelingen naar Nederland laten komen. Dat moet gewoon afgedekt worden, dat moet gewoon stoppen. Dat signaal heb ik willen geven toen ik besloot om de toekenning van de lintjes niet te ondertekenen. En daar sta ik gewoon achter. Ik ben geen stempelmachine. Als ik iets niet wil tekenen, dan teken ik niet.

Mevrouw **Koekkoek** (Volt):

Dit is een totaal ongeïnspireerde herhaling van zetten. Dit is een middelvinger naar de samenleving van deze minister, en dus van dit kabinet. Dat kan niet. Het is zeer terecht dat collega Bontenbal de vertrouwensvraag op tafel legt. Wat mij betreft dienen we die motie van wantrouwen vanavond nog in. Deze minister kan deze post niet aan.

Mevrouw **Wijen-Nass** (BBB):

Vrijwilligers vormen de ruggengraat van onze samenleving. Die zijn heel erg belangrijk, want

zij zetten zich dagelijks belangeloos in. Ze verdienen dan ook absoluut onze waardering. Ik ben benieuwd of de minister het met de BBB eens is dat een koninklijke onderscheiding, die bedoeld is als erkenning voor langdurige belangeloze inzet voor de samenleving, geen politiek instrument zou moeten zijn.

Minister Faber:

Ja, ik blijf gewoon bij mijn verhaal. Ik kan het nog wel een paar keer herhalen. Ik wil dat met alle plezier doen. Ik wil dat antwoord nog wel een keertje gaan geven. Maar mijn eerdere inbreng is gewoon hoe ik erin sta. Het kan gewoon zo niet meer. De instroom moet naar beneden. Nederland is er gewoon klaar mee. De maatschappij kan het niet meer dragen. Het moet gewoon anders. Ik heb besloten om die lintjes niet te ondertekenen. Ik stond daar niet achter. Ik ben geen stempelmachine. Als ik niet wil tekenen, dan teken ik niet. De minister-president en de minister van Binnenlandse Zaken willen dat wel tekenen. Het is helemaal prima dat ze dat willen doen. Ik zal me daar niet tegen verzetten. Het kabinet spreekt met één mond, dus wat mij betreft is het gewoon klaar. Ik kan het allemaal nog een paar keer vertellen, maar ik blijf gewoon op dit standpunt staan. Dit is mijn boodschap.

De heer Eerdmans (JA21):

Even een andere vraag dan. Ziet de minister dat het gedoe, de wekelijkse ophef door acties, uitspraken en handelingen van de minister zelf, elke keer weer afleidt van waarvoor ze is aangesteld, namelijk het strengste asielbeleid ooit? Snapst u dat de PVV-stemmer misschien wel denkt: minister, er is een hoop fust en een hoop ophef, maar wat krijg ik ervoor terug? Al die uren en al die media-aandacht hadden ook kunnen gaan naar de instroombeperkende maatregelen en de nieuwe wetsvoorstellen die komen. Ik wil eigenlijk graag een reflectie op het gedoe van vandaag. Roept de minister dat niet een klein beetje over zichzelf af door dit soort handelingen?

Minister Faber:

Ik herhaal het nogmaals: die instroom moet gewoon naar beneden. Ik bedoel: wij hebben hier gewoon een asielprobleem. Dat moet gewoon stoppen. Die instroom moet gewoon stoppen. Die overlast moet gewoon stoppen. Het kan zo gewoon niet meer. Ik kan het nog wel een paar keer zeggen — dat vind ik allemaal prima hoor — maar dit is mijn boodschap.

De heer Eerdmans (JA21):

De instroom gaat voor geen meter omlaag door vijf mensen een lintje te weigeren. Kom op, zeg! Wat is dit voor antwoord? Het is gewoon een complete riedel van niks. Hier hebben we helemaal niets aan. Geef nou gewoon eerlijk antwoord op de vraag: helpt dit nou om de instroom tegen te gaan? Het antwoord is nee. Dat wil ik graag horen. Er is nog steeds een instroom van 700 asielzoekers per week in Nederland. Dit helpt hier niets aan. Sterker nog, het werkt averechts. U krijgt een hele hoop horden tegen u. Er komt een debat aan. Er worden allerlei extra vragen gesteld. Dat is allemaal tijd die u had kunnen besparen, minister, door gewoon aan het werk te gaan en door ons niet op te zadelen met dit soort onzin.

Minister Faber:

Wat is de vraag?

De heer Eerdmans (JA21):

Ik wil gewoon een reflectie. Ik wil geen opgelezen antwoord, maar gewoon een reflectie van de minister van Asiel op wat er nu is veroorzaakt in de Kamer en op de vraag of dat nut heeft voor uw beleid. Daar heeft u de steun van JA21 voor. Dat heb ik al vaker gezegd. JA21 steunt het rechtse asielbeleid, maar dan wil ik wel graag weten of dit daarbij helpt.

Minister Faber:

Er zijn gewoon zorgen in de samenleving over die asielinstroom. Die zijn er gewoon. Die ga ik ook gewoon niet onder het tapijt moffelen. Die zijn er gewoon. Er moeten maatregelen

komen. Die wetsvoorstellen moeten door de Kamer. Er komen nog meer wetsvoorstellen aan. Het moet gewoon stoppen. Dat signaal heb ik willen geven.

Mevrouw **Teunissen** (PvdD):

We zijn getuige van weer een staaltje ophitspolitiek van de PVV. We zien dat de problemen niet worden opgelost. Er is nu even iets minder aandacht voor het destructieve asielbeleid van dit kabinet en hup, minister Faber komt weer met iets wat ze uit haar hoge hoed heeft getoverd, namelijk: ik ga lintjes weigeren. Mijn vraag is: wanneer is het genoeg voor de PVV? Moeten we echt de hele samenleving tegen elkaar opgezet zien? Wanneer is het genoeg met de polariserende ophitspolitiek? Als iedereen tegenover elkaar staat?

De **voorzitter**:

De minister staat hier niet namens een fractie. De minister staat hier namens de Kroon. Een stukje staatsrecht.

Minister **Faber**:

Weet u, ze kunnen het nog 100 keer vragen en ik wil het nog 100 keer beantwoorden. De Kamer, sorry, excuus, daar heeft de heer Dijk gelijk in. De Kamer kan het nog 100 keer vragen en ik wil het ook nog 100 keer beantwoorden. Dat is geen enkel probleem. Maar die aanhoudende asielstroom moet gewoon worden gekeerd. Dat is het probleem.

Mevrouw **Teunissen** (PvdD):

Ik zei bewust "de PVV", omdat we te maken hebben met een minister die tegelijkertijd doet aan PVV-ophitspolitiek en daarmee de aandacht afleidt van alle echte problemen in Nederland. Daar krijg ik eerlijk gezegd een beetje genoeg van, want tegelijkertijd zien we hoe ontzettend veel schade er door deze minister wordt aangericht. We zien hoe belangrijk het systeem van de lintjes is voor alle vrijwilligers in Nederland, voor hardwerkende mensen. Wat de minister nu doet, is het politiek maken van dat systeem, waardoor ze het systeem ondermijnt en een Nederlandse traditie ondermijnt. Erkent de minister dat zij met deze weigering ontzettend veel schade toebrengt aan dit mooie systeem en aan een mooie Nederlandse traditie?

Minister **Faber**:

Ik blijf het maar gewoon herhalen: de asielinstroom moet naar beneden. We hebben gewoon een heel groot probleem. De mensen willen dat ook gewoon anders en dat signaal heb ik willen geven.

De heer **Boomsma** (NSC):

De minister zegt: de instroom moet omlaag. Daar zijn wij het mee eens. Sterker nog, de minister heeft hier meerdere partijen, zeker vier, vijf of zes partijen, die het allemaal eens zijn met het feit dat er strenger migratiebeleid moet komen, dat er strenger asielbeleid moet komen en dat er strengere wetten moeten komen. Dus dat staat helemaal niet ter discussie. Maar er komt toch geen enkele asielzoeker minder door nu te weigeren voor de lintjes te tekenen, zeker nu iemand anders die lintjes alsnog gaat uitreiken? Het is toch niet een signaal voor streng asielbeleid? Het is een signaal dat de lintjesverdeling nodeloos gepolitiseerd gaat worden.

Minister **Faber**:

Toen ik besloot om die toekenning van de lintjes niet te ondertekenen, had dat te maken met de hele asieltoestand die we hier in Nederland hebben. Dat signaal heb ik willen afgeven. De asielinstroom moet naar beneden. Er is allemaal gedoe rond de azc's. Dit kan gewoon zo niet en dat signaal heb ik willen geven. Daarom heb ik de toekenning van die lintjes niet ondertekend. Daar sta ik nog steeds achter. Ik ben geen stempelmachine. Zoals ik al eerder heb gezegd: als ik niet wil tekenen, dan teken ik niet.

De heer **Jetten** (D66):

De minister is geen stempelmachine; dat is nu duidelijk. Ze is wel een antwoordmachine, want we staan nu al twintig minuten naar dezelfde nietszeggende antwoorden te luisteren. Dus ik ga het even op een iets andere manier proberen. Het gaat niet alleen maar over het niet willen tekenen van de toekenning van lintjes aan vrijwilligers. Het gaat om het doorbreken van de eenheid van kabinetsbeleid. Dat krijgt deze minister in één week tijd drie keer voor elkaar. Eerst hier in de plenaire zaal door de minister van Economische Zaken af te vallen. Dan vrijdag bij de ministerraad door de premier en de minister van Volkshuisvesting af te vallen. En vervolgens door te weigeren die lintjes toe te kennen en dat door andere mensen in het kabinet te laten oplossen. Dat past in een breder patroon van amateurisme, van chaos en van alleen maar ruzie maken en vervolgens helemaal niks voor elkaar krijgen als het gaat om meer grip op migratie. Mijn simpele vraag is: als u zich niet kunt houden aan de eenheid van kabinetsbeleid, waarom zit u hier dan eigenlijk nog als minister?

Minister **Faber**:

Ik heb aangegeven dat de minister-president heeft aangegeven dat hij de lintjes samen met de minister van BZK alsnog zal toekennen. En ik zal me daar niet tegen verzetten. Het kabinet spreekt met één mond, dus ...

De **voorzitter**:

Ik zou mevrouw Piri ook willen vragen om zich te onthouden van commentaar. De heer Jetten.

Minister **Faber**:

Dus ik zal me daar niet tegen verzetten. Ik heb ook gezegd dat ik mij er niet tegen verzet, dus ik zie het probleem daar verder niet in. Wat mij betreft is hiermee de kous af.

De heer **Jetten** (D66):

Voorzitter, ik snap dat u het als voorzitter vervelend vindt dat het onrustig is in de zaal en dat mensen vanuit hun stoel reageren op wat er in vak K wordt gezegd. Ik zit echter sinds 2017 in verschillende rollen hier in de Kamer en ik heb echt in al die jaren nog nooit meegemaakt dat een minister, een lid van het kabinet, zo vaak de eenheid van kabinetsbeleid kan doorbreken, dat een minister zo vaak ruziemaakt met de minister-president of collega's in het kabinet, en dat een minister zo vaak de Kamer schoffeert met nietszeggende antwoorden. Heel eerlijk: u bent een schande voor het ambt van bewindspersoon. U bent een schande voor het land, waarin mensen voor een kabinet hebben gekozen waarvan ze dachten daarmee grip op migratie te krijgen. Het enige wat we krijgen met deze minister op Asiel en Migratie is geruzie en chaos; het is amateurisme. U bent een grove schande voor het ministerschap. Mijn grote vraag is: hoe lang mag u deze taak nog vervullen? Het is ook hoog tijd dat de minister-president hier tekst en uitleg komt geven over uw walgelijke gedrag.

Minister **Faber**:

Volgens mij hoorde ik geen vraag. Ik hoorde wel allerlei kwalificaties. Maar ja, die zijn aan meneer Jetten. Nou, dat hebben we ook weer gehad. Goed.

Mevrouw **Vondeling** (PVV):

De PVV vindt dit een geweldig besluit van de minister. Het is goed dat deze minister het signaal afgeeft dat zij de instroom wil beperken. Ik wil de minister vragen waarom al die mensen die tegen de asielinstroom zijn en tegen de komst van een azc in hun buurt, geen lintje krijgen.

De **voorzitter**:

Ik zou mevrouw Piri willen vragen om zich te onthouden van commentaar. De minister.

Minister **Faber**:

Ik heb mevrouw Vondeling gehoord en ik neem dat mee. Dank u.

De heer **Aartsen** (VVD):

"Als ik iets niet wil tekenen, dan teken ik niet." Weet u wanneer ik dat voor het laatst hoorde? Dat was gisterochtend toen ik mijn dochter naar de peuterspeelzaal bracht. Met alle respect voor deze minister, met alle respect: laten we alsjeblieft iets volwassener met elkaar omgaan. Ik heb niet eens een vraag, voorzitter, maar gewoon een hartenkreet. Volgens mij hebben de Nederlanders gekozen voor een rechts kabinet en voor een strenger asiel- en migratiebeleid. Laten we dat alstublieft op een volwassen manier eindelijk eens een keer gaan regelen. Laten we niet zo'n mooie traditie die we met elkaar hebben als de lintjesregen op deze manier verstieren.

Minister **Faber**:

Ik hoorde verder geen vraag. Wat ik nog wel wil zeggen via de voorzitter, meneer Aartsen, is dat uw dochter in ieder geval een eigen mening heeft.

De heer **Dijk** (SP):

Ik ga proberen om dit even rustig te ontleden. Je ziet een minister die constant zegt "ik ben beleid" en "de instroom moet naar beneden". Zij komt van een partij die negentien jaar hier in de Kamer zit, als grootste partij in het kabinet kwam en die niet één wet klaar had liggen om daadwerkelijk grip op migratie te krijgen of om migratie te beperken. Dat is amateurisme één. Dan twee. Via Twitter en via X komt er eigenlijk al het bericht van de heer Wilders dat er hier in de Kamer iets meer over asiel moet worden gesproken. Dan wordt mevrouw dus op pad gestuurd. Hoppetee, de laarzen gaan aan en er worden grote stappen gezet om het eens eventjes wat meer over asiel te laten gaan en om de boel op te kloppen. En wie staan er hier allemaal in de rij om mevrouw Faber aan te gaan vallen voor haar absurde amateurisme? Inderdaad, wij allemaal, en terecht. Maar we weten dit: het is exact wat ze wil. Want ze staat hier stoer te doen en te zeggen dat ze staat voor de Nederlanders. Er wordt echter helemaal niets gedaan behalve een miljard euro uitgeven aan beunhazen, patjepeeërs, die met boten en hotels rijk worden van uw asielbeleid. Dat is uw agenda. Dat is hoe u aan het leveren bent. Dat zijn de belangen die deze minister aan het dienen is. Er wordt niets gedaan voor de Nederlander, helemaal niets. En dan komt de ontleding: bent u een beetje tevreden?

Minister **Faber**:

Volgens mij, voorzitter ... Heb ik het woord? Ja? Volgens mij maakt het helemaal niet uit of ik tevreden ben. Dat doet er helemaal niet toe. Dat is een persoonlijk feit.

De heer **Dijk** (SP):

Ik vraag of u tevreden bent, omdat u zo stoer aan het doen was dat u voor deze lintjes niet ging tekenen. Ik heb niets met lintjes, maar ik weet dat er heel veel mensen in de samenleving zijn die lintjes heel mooi vinden. Ik vind het ook mooi dat vrijwilligers die een bijdrage leveren, daarvoor beloond worden. Van mij hoeft het niet; dat is mijn subjectieve mening. Maar ik vind het heel laag als er bewindslieden zijn die niet over hun subjectieve mening heen kunnen stappen. Heel laag dat u hier tegenover vrijwilligers die er het beste van proberen te maken, die mensen helpen de taal te leren vanaf dag één, de stoere dame aan het uithangen bent. Dat is heel laag, mevrouw Faber, terwijl u aan de andere kant 1 miljard per jaar aan die patjepeeërs, die commerciële beunhazen geeft. Die belangen bent u aan het dienen! Het enige waar dit debat toe dient, is dat u weer kan zeggen dat u er wel even staat. En dan komt er zo meteen weer een bericht op X van uw politiek leider, die gaat zeggen: "Daar staat ze wel weer mooi, hè, met haar rechte rug". Het is heel laag en het is slecht voor Nederland.

Minister **Faber**:

Ik sta hier voor de belangen van Nederland. Daarom zeg ik ook dat de instroom naar

beneden moet. Nederland heeft gekozen en wil een andere koers. Ik ben de minister van Asiel en Migratie en moet dat beleid ombuigen. Dat ga ik ook doen. Ik wil zo veel mogelijk de instroom beperken en daar sta ik gewoon voor.

De heer **Van Meijeren** (FVD):

Allereerst volop steun voor de opstelling van deze minister. Het is aan haar om te beoordelen of mensen zich wel of niet verdienstelijk hebben gemaakt voor de samenleving en het is haar goed recht om een advies daarover niet over te nemen. Sterker nog, het zou juist huichelachtig en ook staatsrechtelijk onjuist zijn als zij een advies waar zij niet achterstaat, toch overneemt en een besluit zou nemen dat zij hier niet zelf kan verantwoorden.

Mijn vraag gaat over de procedure. Het reglement dat ziet op de uitreiking van onderscheidingen bepaalt in artikel 9, zesde lid: indien de minister die het aangaat het advies van het Kapittel niet overneemt, legt deze het voorstel met het advies voor aan de ministerraad, die over de voordracht besluit. De ministerraad dient dan een besluit te nemen bij meerderheid van stemmen, en als de minister besluit om die voordracht toch te doen, dan zou die ook gedaan moeten worden door de minister die het aangaat. Mijn vraag is: is deze minister geïnformeerd over deze procedure en weet zij waarom daar nu van wordt afgeweken?

Minister **Faber**:

Wat ik al eerder heb gezegd: de minister-president heeft aangegeven de lintjes samen met de minister van BZK alsnog toe te kennen.

De heer **Van Meijeren** (FVD):

Mijn vraag was waarom daarmee wordt afgeweken van de procedure die is vastgelegd in het reglement dat hierop ziet. Daarin is een uitvoerige procedure opgenomen. Is de minister geïnformeerd over deze procedure en weet zij waarom daarvan wordt afgeweken?

Minister **Faber**:

Ik wil met alle plezier mijn antwoord herhalen. De minister-president en de minister van BZK gaan de toekenning alsnog doen.

De heer **Boomsma** (NSC):

Ik zou toch een oproep willen doen: ga aan het werk met streng asielbeleid; ga aan het werk om die instroom te laten dalen en houd op met deze onzin.

Mijn vraag gaat over de procedure, want het beleid is als volgt. Een minister doet slechts een marginale toets en alleen bij zeer zwaarwegende belangen kan zij afwijken van de voordracht. Mijn vraag is: als de minister nu de hele procedure voor het verlenen van lintjes wijzigt, omdat zij daarmee om persoonlijke redenen signalen wil afgeven, is dat dan een nieuwe beleidslijn voor het kabinet als geheel of is dat een nieuwe beleidslijn van deze minister zelf?

Minister **Faber**:

Ik heb die keuze gemaakt aan de hand van de situatie in Nederland, dat die asielstroom naar beneden moet. Dat is het signaal geweest dat ik heb willen geven. Daarom heb ik er niet voor willen tekenen en ik sta nog steeds achter dat besluit.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Wat een incompetente schande is deze minister. Elke keer weer doelbewust er een puinhoop van maken, mensen in het land schofferen, maatschappelijke organisaties schofferen, vrijwilligers schofferen, deze Kamer schofferen door ook vandaag niet verder te komen dan een grijsgedraaide elpee die deze minister maar blijft herhalen.

Voorzitter. Het moet eens afgelopen zijn met dit circus Faber en de sleutel om hiermee politiek af te rekenen, ligt hier. Deze coalitiepartijen blijven toestaan dat wij elke keer weer de puinhopen van deze minister zien. Van der Plas, de VVD, NSC: zij moeten nu eens een streep gaan trekken om ervoor te zorgen dat deze minister niet nog meer schade kan aanrichten in dit land. Dat zou mijn oproep zijn. Vragen stellen aan deze minister heeft vandaag totaal geen zin, want dan krijgen we weer die grijsgedraaide elpee.

Minister **Faber**:

Ik hoor geen vraag.

Mevrouw **Bikker** (ChristenUnie):

Ik begon mijn bijdrage ergens nog met goede moed. Ik dacht: deze minister zal zichzelf en haar signalen niet groter achten dan de rijke traditie van het waarderen van vrijwilligers in ons land. Nu, een heel stuk in de tijd verder, moet ik met teleurstelling constateren dat de minister tot nu toe volhardt, dat zij afwijkt van de breder gedragen kabinetslijn en dat zij blijft herhalen dat zij haar eigen signalen groter vindt dan het waarderen van vrijwilligers. Het is spijtig te constateren, maar dan ligt er wel een vertrouwensvraag op tafel. Ik weet dat er straks bij de regeling van werkzaamheden een debat is aangekondigd. Ik zal dat van harte steunen. Als het op tafel ligt, zullen we dat debat snel moeten voeren, wat mij betreft vanavond.

De heer **Bontenbal** (CDA):

Dit is niet iets wat we pragmatisch met een omweg nog kunnen oplossen. Dit gaat over principes en daarom wordt dit debat zo fel gevoerd. Ik vind het ontzettend kwalijk dat deze minister dit soort cynische politiek bedrijft over de rug van vrijwilligers die zich inzetten voor kwetsbare mensen. Ik vind het cynische politiek en ik vind echt dat we daar als Kamer een streep moeten trekken.

Minister **Faber**:

Ik hoor geen vraag, voorzitter.

De **voorzitter**:

Tot zover dit onderwerp, maar de heer Klaver heeft nog een mededeling.

De heer **Klaver** (GroenLinks-PvdA):

Er is zojuist al gememoreerd dat we zo dadelijk bij de regeling een aanvraag hebben voor een debat, nog vanavond te houden. Daar ligt de vertrouwensvraag op tafel, dus ik vraag de voorzitter om daarmee rekening te houden in de agenda van vanavond. Ik hoop op steun van de coalitiepartners. Dat was ooit wel gebruikelijk als de vertrouwensvraag op tafel lag. Mocht dat niet het geval zijn, dan wil ik alvast een vooraankondiging doen van hoofdelijke stemmingen over deze debataanvraag. Dan mag ieder lid van deze coalitie zelfstandig zeggen wat ze ervan vinden. Dit is onacceptabel. Vanavond moet hierover een debat komen.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Tot zover dit onderwerp. Dank aan de minister.

Vragen Diederik van Dijk

Vragen van het lid Diederik van Dijk aan de staatssecretaris Rechtsbescherming, bij afwezigheid van de minister van Justitie en Veiligheid, over **de ongeregelde heden in Amsterdam voorafgaand aan de iftar op de Dam d.d. 30 maart 2025**.

De **voorzitter**:

Wij heten de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, de heer Struycken, van harte

welkom. Fijn u weer te zien. Ik geef graag het woord aan de heer Diederik van Dijk van de SGP. Heel veel attentie voor de heer Diederik van Dijk van de SGP. Het woord is aan hem.

De heer **Diederik van Dijk** (SGP):

Dank u wel, voorzitter. Soms bekruipt je het gevoel alsof je een vreemde in je eigen land bent. Dit weekend had ik dat en velen met mij. Een gemaskerde man, uitgedost als Hamasterrorist met scherfvest, steekt een Israëlsche vlag in de brand terwijl een andere man in het Arabisch "dood aan Israël" brult. Een menigte valt de man bij: "wij zijn de mannen van Mohamed Deif", het brein achter de verschrikkelijke aanslagen op 7 oktober. En daarna wordt uit vele kelen een anti-Joods vers uit de Koran geblèrd. Dit huiveringwekkende beeld herkennen we uit het Midden-Oosten, waar de wereld in brand staat. Maar dit tafereel deed zich afgelopen zaterdag voor op het Spui in Amsterdam, en niemand greep in, het stadsbestuur niet, de politie niet, het OM niet en ook het kabinet laat niets van zich horen. Sterker nog, dit tafereel was het voorprogramma van de islamitische iftar, die daarna midden op de Dam gefaciliteerd werd, iets wat overigens steeds vaker door onze eigen overheid wordt georganiseerd. Zeer bedenkelijk.

Voorzitter. In wat voor land zijn we terechtgekomen? Onze straten en steden worden keer op keer gevuld met antisemitische drek en keer op keer treedt het bevoegd gezag niet op. Terreurverheerlijking en antisemitisme, verpakt als antizionisme, op de plaats waar we 4 mei de doden herdenken en de herinnering aan de Holocaust levend houden. Het maakt me boos en het frustreert dat dit week in, week uit het beeld is dat in de straten van onze hoofdstad de boventoon voert. Antisemieten wanen zich onaantastbaar en worden zelfs aangemoedigd. Het rechtsgevoel van burgers wordt bij de poten afgezaagd.

Daarom heb ik de volgende vragen. De organisaties achter deze betogingen, PGNL en PLFP, liggen in het buitenland onder een vergrootglas vanwege banden met Hamas. Ook de leider zit vast wegens het financieren van terrorisme. In Nederland wordt hen geen strobreed in de weg gelegd. Is de staatssecretaris bereid om antisemitische clubs gelieerd aan terreurorganisatie PLFP onder een vergrootglas te leggen en, in navolging van Duitsland, te verbieden, en om hun bijeenkomsten te beletten, zoals de Tijdelijke wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding voorschrijft?

De **voorzitter**:

Dank u wel. Het woord is aan de staatssecretaris.

Staatssecretaris **Struycken**:

Voorzitter. De minister van Justitie en Veiligheid vroeg mij deze vragen te beantwoorden. Ik heb vanochtend twee foto's gezien van de demonstratie waar de heer Van Dijk aan refereert. Ik moet zeggen dat die beelden ook mij hebben geschokt. Dergelijke beelden zijn stuitend en geven ook mij een gevoel van onveiligheid.

Het kabinet staat voor een samenleving waarin iedereen zich vrij en veilig voelt. Dan is het natuurlijk zo dat het verbranden van een Israëlsche vlag en het scanderen van bepaalde leuzen het gevoel van veiligheid aantast, met name van Joodse medeburgers, Joden in Nederland, maar ook van anderen. Het komt zonder twijfel intimiderend over. Daarom wijs ik de actie die afgelopen weekend in het centrum van Amsterdam heeft plaatsgevonden dan ook ten stelligste af.

Tegelijkertijd is het zo dat in onze rechtsstaat de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van demonstratie zeer veel waard zijn. Het betreft grondrechten die verankerd zijn in onze Grondwet, vrijheden die alleen bij wet kunnen worden beperkt. Voor de lokale autoriteiten was er op basis van de Wet openbare manifestaties vooraf geen aanleiding om de demonstratie te beperken of te verbieden om redenen van beschermen van de volksgezondheid, in het belang van het verkeer of ter bestrijding of voorkoming van

wanordelijkheden.

De vraag die de heer Van Dijk stelt, plaats ik toch in een breder kader, dat de heer Van Dijk misschien aanspreekt en mij ook bijzonder aanspreekt. Dat is namelijk een zorgvuldige staatsrechtelijke afbakening van taken en verantwoordelijkheden. De heer Van Dijk refereert aan het bevoegd gezag. Dat is hier inderdaad de vraag: wie is hier het bevoegd gezag? De vraag van de heer Van Dijk zag op het vermeende antisemitische karakter van deze clubs, deze organisaties. Hij vroeg mij of die onder een vergrootglas kunnen worden gelegd, om deze zo mogelijk te verbieden.

Als het gaat om het onderzoeken en monitoren van dergelijke organisaties op basis van antisemitisme, dan is dat een taak die bij de AIVD is belegd, onder de voorwaarden van de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten. Als het ernstige vermoeden bestaat dat een organisatie een gevaar vormt voor de democratische rechtsorde, dan wel voor de veiligheid of andere gewichtige belangen van de Staat, onderneemt de AIVD actie als het gaat om het onder het vergrootglas leggen, zoals de heer Van Dijk het zei. Als het aankomt op het verbieden van de organisatie, dan is dat aan het Openbaar Ministerie om te verzoeken, en aan de rechtbank om de organisatie al dan niet op basis van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek te verbieden en ontbonden te verklaren. Dat kan als de werkzaamheid of het doel van de rechtspersonen in strijd is met de openbare orde.

De heer **Diederik van Dijk** (SGP):

Over het demonstratierecht ... Het handelingsperspectief van het OM schrijft net als de Grondwet voor dat demonstreren mag, maar binnen de grenzen van de wet. Dat een oproep tot vernietiging van het Joodse volk, het verheerlijken van terreur en het tonen van terreurvlaggen buiten die kaders vallen, staat buiten kijf. En toch wordt er niet tegen opgetreden door het OM. Wanneer is de maat vol? Kan de staatssecretaris aangeven hoeveel aanhoudingen er zaterdag zijn verricht? Is de staatssecretaris bereid het handelingsperspectief in overleg met het OM aan te scherpen en opnieuw onder de aandacht te brengen van het bevoegd gezag, nu blijkt dat zelfs bij overduidelijke schendingen van het strafrecht niet wordt ingegrepen?

Staatssecretaris **Struycken**:

Het handelingsperspectief van het OM met betrekking tot demonstreren is echt een zaak van het Openbaar Ministerie. We hebben aan het Openbaar Ministerie een onafhankelijke positie daarin toegekend. Het is dus aan het OM om de afweging te maken of er al dan niet sprake is van strafbare feiten. Ik mag daar niet in treden, ik kan daar niet in treden, en ik kan ook niet ingaan op individuele aanhoudingen. Het Openbaar Ministerie heeft de demonstratie beoordeeld en op basis van de wet geoordeeld dat er geen sprake was van een strafbaar feit waarvoor een persoon vervolgd moest worden.

De heer **Diederik van Dijk** (SGP):

Het lijkt erop dat de staatssecretaris zich, net als het OM, steeds verschuilt achter de context die moet worden meegewogen bij het aanpakken van antisemitisme. Maar "Wij zijn de mannen van Mohammed Deif!" en de anti-Joodse verzen die ik net aanhaalde zijn in deze casus onmiskenbaar antisemitisch. Dus mijn oproep aan het kabinet en mijn dringende vraag is als volgt. Verschuil u niet langer achter die zogenaamde "context", maar treed nou eindelijk eens daadkrachtig op tegen deze gruwelijke wanpraktijken.

Staatssecretaris **Struycken**:

De heer Van Dijk refereert aan de bijzondere omstandigheden van dit geval, die inderdaad een grote rol spelen bij de vraag of de grenzen van de wet worden overtreden. Het is aan het Openbaar Ministerie om die afweging te maken en al dan niet tot vervolging over te gaan. Dat is een beoordeling van geval tot geval, waar wij als bewindspersonen op dit niveau niet in hebben te treden.

De heer **Diederik van Dijk** (SGP):

Dan kom ik terug op het verbranden van vlaggen. Het is smakeloos. In de jurisprudentie wordt het als discriminatoir beschouwd. Zeker wanneer men gehuld in Hamas-tenue oproept tot dood aan Israël, is dat niet onschuldig. Slechts enkele gemeenten handhaven hierop in het kader van de openbare orde. Welke mogelijkheden ziet de staatssecretaris om hier in alle gemeenten op te gaan handhaven?

Staatssecretaris **Struycken**:

Het verbranden van vlaggen is in alle landen, en zeker ook in Nederland, onderdeel van de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van betoging. Ik ben het gaarne eens met de stelling dat het smakeloos is. Maar hoe smakeloos en choquerend het ook is, het blijft meestal binnen de grenzen van de wet. Het kan zijn dat er sprake is van een strafbaar feit, afhankelijk van de feiten en omstandigheden, maar de beoordeling daarvan ligt bij het Openbaar Ministerie. Op grond van de openbare orde ingrijpen in een demonstratie kan echt alleen als er sprake is van een van de gronden van de Wet openbare manifestaties. Die laat veel ruimte voor uitingen van meningen en voor betogingen, zelfs daar waar zij choquerend of stuitend zijn. Daarmee zijn ze nog niet strafbaar. Het is een afweging die gemaakt moet worden door het Openbaar Ministerie als het gaat om de vervolging, en door het bevoegd gezag, de burgemeester, als het gaat om het ingrijpen in een betoging.

De heer **Diederik van Dijk** (SGP):

Mijn laatste vraag. Dat er ordediensten bij demonstraties opereren om de openbare orde te handhaven en de demonstratie niet te laten ontsporen, is begrijpelijk. Maar dat er ordediensten opereren die hun eigen regels toepassen, omstanders intimideren en het heft in eigen hand nemen, is in strijd met de Wet op de weerkorpsen. Is de staatssecretaris bereid dit als zodanig te bestempelen en een onderzoek in te stellen naar pro-Palestijnse weerkorpsen?

Staatssecretaris **Struycken**:

De Wet op de weerkorpsen heeft de aandacht van uw Kamer gehad in december. De minister van Justitie heeft toen vragen van mevrouw Michon beantwoord over de Wet op de weerkorpsen. Het kan zijn dat ordediensten, private ordediensten, die de orde van een demonstratie mede bewaken, strafbaar handelen doordat ze niet voldoen aan de vereisten die de Wet op de weerkorpsen stelt. Maar dan gaat het om een strafrechtelijk delict. Ook daarvoor geldt dat het bevoegd gezag, de staatsrechtelijke taak om dat te onderzoeken en eventueel te vervolgen, is belegd bij het Openbaar Ministerie. Het is uiteindelijk dus aan de rechter.

Mevrouw **Van Zanten** (BBB):

Ik hoor de staatssecretaris zeggen dat het Openbaar Ministerie in veel gevallen het gezag of de bevoegdheid heeft. In sommige gevallen is dat de AIVD. Nou, dan is het dus weer een ander. Het lijkt er ook op dat sommige lokale bestuurders en het OM elke keer weer een andere uitleg geven aan ons strafrecht. Omdat ze dat elke keer weer op hun eigen manier interpreteren, kijken wij als BBB naar een extra bevoegdheid voor de minister van Justitie en Veiligheid. Wij zouden graag zien dat wanneer er sprake is van een langdurige en frequente aantasting van de openbare orde en veiligheid, waarbij de veiligheid en vrijheid van andere burgers in gevaar of in het geding komen, de minister van Justitie en Veiligheid de bevoegdheid krijgt om het lokaal gezag over te nemen. Hoe kijkt het kabinet hiernaar?

Staatssecretaris **Struycken**:

Dat zou een zeer ingrijpende inbreuk op of wijziging zijn van de staatsrechtelijke bevoegdheden die we nu kennen. Het gaat om situaties met een individuele beoordeling waar het bevoegd gezag bij de burgemeester, het OM en de lokale driehoek ligt. Ik denk dat we zeer terughoudend moeten zijn om daar een wijziging in aan te brengen. Het is aan dit parlement om wetten te maken die binnen de grenzen van de Grondwet blijven. Maar voor

het overige is het opportuun dat de vervolging wordt overgelaten aan het Openbaar Ministerie en dat beslissingen over demonstraties worden overgelaten aan het lokale bevoegd gezag.

De heer **Ellian** (VVD):

Ik denk dat als de Joodse gemeenschap nu naar dit vragenuur kijkt, haar de moed in de schoenen zakt. Hoe kan het dat in onze hoofdstad, die zogenaamd een stad van vrijheid is, gescandeerd wordt "wij zijn de volgers van Mohammed Deif"? Hij was de leider van de al-Qassam-brigade. Zij hebben een pogrom uitgevoerd. Hoe kan het dat dit gebeurt? Ik heb een hele eenvoudige vraag in het licht van de veiligheid van de Joodse gemeenschap, om haar te beschermen tegen haat en nog veel erger. Gaat het kabinet Amsterdam hierop aanspreken en zeggen "dit kan toch niet gebeuren in onze hoofdstad"?

Staatssecretaris **Struycken**:

De situatie in Amsterdam aan het einde van vorig jaar heeft ons allen zeer gechoqueerd. Dat geldt ook voor het kabinet. Sindsdien is een strategie op papier gezet ter bestrijding van antisemitisme. Er wordt met man en macht gewerkt om die vorm te geven. Ik heb er geen twijfel over dat hetzelfde gebeurt op lokaal niveau, ook in Amsterdam. Het is een absolute prioriteit van dit kabinet om de Joden in Nederland het gevoel te blijven of gaan geven dat ze in Nederland veilig zijn.

De heer **Boon** (PVV):

Er is inderdaad een hele hoop op papier gezet, maar op straat zien we het tegenovergestelde. Het loopt totaal uit de hand. Zondag zagen we een grote groep Jodenhaters antisemitische en pro-Hamasleuzen roepen, terwijl een als Hamas geklede demonstrant een Israëlische vlag verbrandde. Dat gebeurde midden in onze hoofdstad, openlijk en zonder consequenties, zoals nu blijkt. We hebben in Nederland inmiddels ontelbare incidenten gezien van Jodenhaat. Hoelang laat u dit nog gebeuren? Wanneer stopt u met vingerwijzen en gaat u eindelijk ingrijpen om onze Joodse Nederlanders te beschermen tegen deze openlijke haat, deze openlijke oproepen tot geweld en deze openlijke intimidatie?

Staatssecretaris **Struycken**:

Ik heb al gezegd dat de beelden choquerend zijn. Dat geldt evenzeer voor de uitingen waarover we in de pers lezen, met name en specifiek omdat het Joden in Nederland een gevoel van onveiligheid geeft. Ik denk dat we die verontwaardiging allemaal delen, zeker ook vanuit het kabinet.

De heer **El Abassi** (DENK):

De minister wijst het verbranden van de Israëlische vlag ten strengste af. Hij vindt het smakeloos en choquerend, en hij vindt dat het wat doet met de gevoelens van veiligheid van de joodse gemeenschap. Ik zou de staatssecretaris willen vragen of hij daar hetzelfde over denkt als het gaat om het verbranden van de Koran.

Staatssecretaris **Struycken**:

De heer El Abassi noemt een ander voorbeeld van een handeling die evenzeer beledigend, choquerend en verontrustend is. Misschien geeft dat wat minder direct een gevoel van onveiligheid als je het vergelijkt met wat we zaterdag hebben gezien met betrekking tot Joodse mensen, maar het is evenzeer stuitend, choquerend en verontrustend. Het zijn echter allemaal uitingen die binnen de vrijheid van meningsuiting vallen en de vrijheid van meningsuiting, zoals die is neergelegd in de Grondwet, is een groot goed. Het is stuitend, maar niet strafbaar in alle omstandigheden.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Tot zover dit vragenuurtje. Hartelijk dank aan de staatssecretaris. Ik schors tot 15.00 uur. Dan gaan we eerst twee Kamerleden beëdigen en daarna stemmen.

De vergadering wordt van 14.51 uur tot 15.00 uur geschorst.